

Езикова гимназия "Акад. Людмил Стоянов"
Благоевград

2700 Благоевград, ул. „Маршия“ № 4, тел./факс: ++359 7383 1281, eg_blg@abv.bg

---

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА
РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА
ПРИБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И
УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В
ЕЗИКОВА ГИМНАЗИЯ
„АКАД. ЛЮДМИЛ СТОЯНОВ“,
БЛАГОЕВГРАД**

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на 13.09.2016 г.

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока:

Изграждане на образователна среда за:

- Разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- Високо качество и по-добър достъп до образование;
- Ранна превенция на обучителни затруднения;
- Включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- Включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- Разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание, подготовка и училищното образование на деца и ученици като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националната политика за предучилищното и училищното образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приема училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи /чл. 263, ал. 1, т. 9/.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020);
- 2000 Европейската социална харта /ревидирана/;
- 1992 г. – Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- 1970 – Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хора с увреждания 2008-2015;
- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Стандарт за приобщаващото образование;

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждания“, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Езикова гимназия „Акад. Людмил Стоянов“ е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи. Настоящият документ е изготвен от работна група на Езикова гимназия „Акад. Людмил Стоянов“, Благоевград, ръководството на директора – Тинка Попова. Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвимите групи.

АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА.

През последните години учениците са от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите, и понякога към самите себе си. Срещата с хора, различни и на различните култури, често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- интеркултурно образование;
- умението за общуване с представители от различни култури;
- съзнателно изграждане на толерантност, особено важно се оказва обучението от учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение;

Насърчават се също представители на малцинствените групи да се образуват и квалифицират за учители, за да имат пряко участие в образованието на децата.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.

При децата в училищната възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди и в двата случая потенциалните ползи за обществото за преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщение: ранното образование, достъпност на всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждания в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят от интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсите учители и другите специалности, които подпомагат интегрираното обучение.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие

С цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитаването на деца със специални образователни потребности в общообразователните училища, която включва:

- Достъпна архитектурна среда;
- Екипи от специалности, в зависимост от потребностите на децата;
- Диагностична и консултативна дейност;
- Специални учебно-технически средства и апаратури;
- Индивидуални образователни програми;
- Учебни програми по специалните учебни предмети и други;

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръка за децата със специални образователни потребности;
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици, деца и родители;
- Създадени участия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в детските градини и общообразователните училища чрез изграждане на подкрепяща среда;

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етнически малцинства;
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етнически малцинства;
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система;
4. Съхраняване и развитие на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства;

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етнически малцинства;
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес;
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативните стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания;
4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора с висше образование от етническите малцинства като учители;

5. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система;
6. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурната образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи;
7. Изграждане и функциониране на информационната система за проследяване на деца в риск;
8. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище;
9. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст;
10. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творчески изяви, както и стимулиране на училищата по изкуствата и творчески съюзи на художници, музиканти, артисти, на музеи, галерии и културни институции да осъществяват програми с участието на деца с увреждания;

Тинка Попова
Директор на Езикова гимназия „Акад. Людмил Стоянов“
Благоевград

